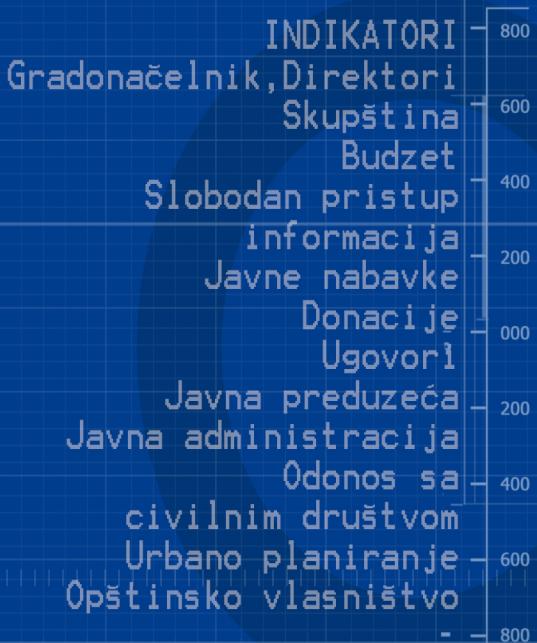




British Embassy
Pristina



INDEKS
TRANSPARENTNOSTI
OPSTINSKIH REFORMI

Mart 2018

INDEKS TRANSPARENTNOSTI OPŠTINSKIH REFORMI



British Embassy Pristina

Ovaj izveštaj je pripremljen u sklopu projekta „Promocija socijalne integracije i pomirenja na Kosovu”, finansijski podržan od strane Britanske ambasade u Prištini i administriran preko OEBS-a. Sadržaj, odnosno nalazi i preporuke, izraženi u ovom tekstu su odgovornost autora i ACDC-ja i ne odražavaju stavove donatora.

Izdavač: Centar za zastupanje demokratske kulture

Urednik: Srđan Simonović

Šef istraživanja: Aleksandar Đukić

Istraživači: Aleksa Aleksić, Danilo Vasić

Autori opštinskih poglavlja: Milena Ilievska, Jovana Jakovljević

Dizajn i izgled: Miloš Kabašić

SADRŽAJ

Uvod	5
Opštine severnog Kosova.....	6
Metodologija	7
Indikatori	8
Zubin Potok	11
Gradonačelnik, skupština, direktori.....	11
Budžet.....	12
Slobodan pristup informacijama.....	13
Javne nabavke, donacije i ugovori.....	13
Javna preduzeća i javna administracija.....	14
Odnos sa civilnim društvom.....	15
Urbano planiranje.....	15
Opštinska imovina.....	16
Severna Mitrovica	17
Gradonačelnik, skupština, direktori.....	17
Budžet.....	18
Slobodan pristup informacijama.....	19
Javne nabavke, donacije i ugovori	19
Javna preduzeća i javna administracija	20
Odnos sa civilnim društvom.....	21
Urbano planiranje	21
Opštinska imovina	22
Leposavić	24
Gradonačelnik, skupština, direktori.....	24
Budžet.....	24
Slobodan pristup informacijama.....	25
Javne nabavke, donacije i ugovori	25
Javna preduzeća i javna administracija	26
Odnos sa civilnim društvom	26
Urbano planiranje.....	27
Opštinska imovina	28

Zvečan.....	29
Gradonačelnik, skupština, direktori.....	29
Budžet.....	30
Slobodan pristup informacijama.....	31
Javne nabavke, donacije i ugovori	31
Javna preduzeća i javna administracija	32
Odnos sa civilnim društvom	32
Urbano planiranje	33
Opštinska imovina	34

UVOD

Ne tako davno, 2011. godine, formirana je multisektorska koalicija *Open Government Partnership*, sa ciljem da se unapredi transparentnost i odgovornost na nivou država, a posebno Vlada¹.

Deo odgovornosti pripada i lokalnim samoupravama, te je neophodno da se i na tom nivou unapredi transparentnost². Sve je više verifikovanih praksi koje su nastale kako kao model monitoringa transparentnosti i integriteta lokalne samouprave³ tako i kao konkretna rešenja za unapređenje integriteta i transparentnosti na nivou opština.

Već sada možemo da govorimo o zavidnoj bazi znanja i praksi koja stoji na raspolaganju javnim funkcionerima, lokalnim političarima koji su željni da svoje opštine reformišu u oblasti transparentnosti i integriteta, ali i civilnom društvu i akademskoj zajednici. Znanje i praksa nisu više problem! Na ispitu je integritet onih koji žele promene, odnosno onih koji imaju potrebu i želju da reformišu opštine u polju integriteta i transparentnosti.

Minimum koji moraju ispred sebe da stave zagovornici reformi u oblasti transparentnosti je: objavljanje godišnjih planova rada institucija; izrada plana održavanja redovnih zasedanja lokalnih skupština; objavljanje i dostavljanje materijala, kao i donetih akata od strane lokalne skupštine, veća i gradonačelnika; uključivanje javnosti i građana u rad lokalne skupštine, veća, gradonačelnika, lokalne administracije; (re)organizacija rada jedinica lokalne samouprave.

U želji da ovaj dokument bude jasan, čitaocima na razgovetan način izlažemo značenje ključnih pojmova. Transparentnošću, u ovom dokumentu, smatramo mogućnost da zainteresovana strana (pravno ili fizičko lice) na osnovu normativnog akta, odnosno učešća u procesu, dobije informacije u vremenski adekvatnom periodu na nediskriminišući (razumljivo, bez finansijskih troškova) i proverljiv način, odnosno da su dobijene informacije sadržajno relevantne i istinite kada su u pitanju: iniciranje izrade akta; izrada nacrt-a akta; forma/predlog akta pred samo usvajanje; kreiranje usvojene forme akta, uključujući sam proces usvajanja; rezultati primene akta, odnosno aktivnosti koje proizilaze iz donetih akata, uključujući informacije o postupanju aktera čija prava i obaveze su propisane tim aktom.

¹ http://www.opengovpartnership.org/sites/default/files/attachments/leaflet_web.pdf

² Među primerima dobre prakse se ističu: Hamburg, Njujork, Amsterdam, Toronto, Hong Kong, http://www.nyc.gov/html/unccp/scp/html/summit/integrity_summit.shtml,

http://www.transparency.org/whatwedo/activity/strengthening_local_government_integrity

³ Pre svega, mislimo na metodologije nekoliko organizacija iz regiona Zapadnog Balkana, LOTUS u Hrvatskoj i Potez u Crnoj Gori, kojima se meri transparentnost rada lokalnih samouprava.

OPŠTINE SEVERNOG KOSOVA

Sever Kosova čine opštine sa većinskim srpskim stanovništvom: Severna Mitrovica, Zvečan, Leposavić i Zubin Potok, koje su se od završetka konflikta ponašale drugačije od ostalih opština na Kosovu. Nastanjene dominantnim srpskim stanovništvom, ove opštine su odbijale svaki vid saradnje sa vlastima u Prištini pozivajući se na rezoluciju UN 1244 prema kojoj se cela teritorija Kosova (Kosova i Metohije), pravno gledano, nalazi u sastavu Srbije dok ne bude postignuto konačno rešenje. U skladu sa time, ove opštine se nisu organizovano odazivale ni na jedne izbore koje je raspisala kosovska vlast. Držeći se istog stava, građani ovih opština su odbili da učestvuju u popisu stanovništva koji je organizovan 2011. godine.

Poslednji lokalni izbori koje je organizovala Republika Srbija održani su u maju 2008. Godine, i uprkos izraženom neslaganju za njihovo održavanje UNMIK administracija je priznala izabrana opštinska rukovodstva na severu Kosova i nastavila saradnju sa njima kao takvim.

Sa Briselskim sporazumom stvaraju se naizgled prihvatljivi uslovi za Srbe koji žive u severnim opštinama da izađu i biraju svoje opštinske predstavnike. Kao rezultat dogovora dve strane postignutog u Briselu, predstavnici Srba sa severa Kosova počinju da registruju svoje partie i uključuju se u predizbornu kampanju.

Stanovništvo severa Kosova je i dalje većinski protiv održavanja izbora što je propraćeno snažnom kampanjom bojkota izbora. Srbija je pozvala Srbe na severnom Kosovu da po prvi put učestvuju na izborima koje raspisuje Priština, tvrdeći da oni ne prejudiciraju status. Zbunjeni i pod uticajem snažne kampanje bojkota, stanovnici severnih opština beleže vrlo nisku izlaznost. Tako je izlaznost u Severnoj Mitrovici u petnaest časova iznosila 7%, nasuprot ostatku Kosova gde je izlaznost bila 32% u isto doba dana. Zbog incidenta prouzrokovanih upadom ekstremista u nekoliko biračkih mesta koji su razbacali kutije sa glasačkim listićima, izbori su poništeni na tri glasačka mesta u Severnoj Mitrovici, da bi se glasanje na njima ponovilo 17. novembra. Prema rezultatima OEBS-a, izlaznost birača u ostalim severnim opštinama bila je: 22% u Leposaviću, 22% u Zubinom Potoku i 11.21% u Zvečanu.

Zbog rasprave o statusnim obeležjima izjava koje su trebali potpisati, gradonačelnici i odbornici severnih opština odbijaju potpisivanje. Januara 2014. dolazi do kompromisa i odbornici i gradonačelnici potpisuju izjave u prostorijama u kojima nije bilo državnih obeležja, kao ni na izjavama koje su potpisali. Ceremonija potpisivanja svečanih izjava u sve četiri opštine - Severna Mitrovica, Zvečan, Zubin Potok i Leposavić obavljena je iza zatvorenih vrata.

Dalji rad severnih opština je obeležen njihovim odbijanjem da prihvate bilo kakva statusna obeležja, te je upravo to jedan od razloga nepostojanja zvaničnih opštinskih sajtova. Suočeni sa nemirima na severu Kosova i konstantnim pritiscima, lokalne samouprave nisu imale dovoljno prostora za razvijanje.

Lokalni izbori organizovani u oktobru 2017. godine odlikuju se visokom izlaznošću na severu Kosova.

S obzirom na to da su opštine na severu Kosova funkcionalne u dva sistema, jedan prema zakonima Kosova, drugi prema zakonima Srbije, opštine i institucije nisu u potpunosti funkcionalne: opštinski departmani nisu osnovani, nema odgovarajuće infrastrukture, nema dovoljno osoblja, nema IT sektora niti IT službenika, kao ni PR službe; pa je samim tim njihov opseg delovanja ograničen i do pojedinih informacija je teško doći.

METODOLOGIJA

Zarad formiranja radne grupe za praćenje opštinske transparentnosti, NVO ACDC je odabrala renomirane partnere koristeći metode procene koji su uključivali preliminarne intervjuje sa brojnim organizacijama iz četiri opštine na severu Kosova sa ciljem otkrivanja interesovanja, postojećih sposobnosti i potencijala za sticanje novih sposobnosti:

Humani Centar - Severna Mitrovica

Light House - Severna Mitrovica

Inter - Zubin Potok

Severno Kosovo - Zubin Potok (izrazili želju za učešćem)

RTV Mir - Leposavić

Friendship - Leposavić

Poslovni Centar - Zvečan

Santa Marija - Zvečan (rad isključivo na ženskim pravima)

Odabrane organizacije su prošle kroz set modula obuke potrebnih za implementaciju predložene intervencije. Uzimajući u obzir složenu situaciju u severnim opštinama, indikatori su odabrani i metodologija prilagođena okolnostima u severnim opštinama.

Indikatori su podeljeni u osam oblasti, mereni prema važnosti ili prioritetu za određivanje indeksa transparentnosti opštinskih reformi (u daljem tekstu MTRI). Svako polje sadrži niz pitanja i brojčana vrednost je dodeljena svakoj od ovih oblasti – od 1 do 5, u zavisnosti od odgovora na pitanja. MTRI se izračunava kao zbir svih numeričkih vrednosti dobijenih na osnovu indikatorskih pitanja.

Radna grupa u svakoj opštini direktno je pratila razvoj lokalne samouprave, prisustvovala sastancima organa odlučivanja, prisustvovala javnim diskusijama i fokus grupama. Pored toga, istraživači su redovno pratili objavljivanje publikacija i reklamnih mesta, pratili opštinski vebajt, izveštaje, izveštaje o reviziji i druga dokumenata. Odgovori na pitanja su prikupljeni posmatranjem zvaničnih službi opštine, medija, direktnim saznanjem, posećivanjem svih

ispitanih opština, dobijanjem informacija od drugih tela kao što su: Agencija za borbu protiv korupcije, Institucija Ombudsmana, OCD-a, novinara, kao i kroz razgovor sa građanima.

Da bi se osigurala triangulacija podataka, radna grupa je koristila mešovitu metodu i to:

- pristup javnim dokumentima;
- kontakti i direktni intervjuji sa javnim funkcionerima, predstavnicima opozicije, novinarima, predstavnicima civilnog društva i privatnim sektorom;
- fokus grupe sa javnim funkcionerima, članovima opštinskih skupština, predstavnicima civilnog društva, predstavnicima privatnog sektora, novinarima i drugim zainteresovanim stranama.

Bodovanje je zasnovano na pristupu informacijama, korišćenju informacija, međusobnoj komunikaciji i tačnosti informacija. Za svaki rezultat postojalo je narativno objašnjenje, uzimajući u obzir okolnosti u kojima je evaluacija izvršena. Radna grupa je rezervisala pravo na krajnji rezultat indikatora.

ACDC i partneri su zaključili da, zbog veoma složene situacije, tokom prve godine praćenja i implementacije indeksa transparentnosti opštinskih reformi neće biti opštih poena za opštine, već samo poena za svaki od indikatora.

INDIKATORI

Gradonačelnik, Skupština opštine, direktori

- Da li su biografije gradonačelnika i direktora javnih preduzeća/institucija objavljene na sajtu/drugim medijima?
- Da li je na sajtu/drugim medijima objavljena lista imovine gradonačelnika i direktora javnih preduzeća/institucija?
- Da li su telefoni za kontakt mobilne/fiksne i mejl adrese dostupne na sajtu gradonačelnika ili u drugim medijima?
- Postoji li određeno vreme kada se gradonačelnik sastaje sa građanima?
- Da li direktori imaju komunikaciju sa javnošću?
- Da li na sajtu/drugim medijima postoji lista odbornika?
- Da li su odluke koje je Skupština usvojila na raspolaganju na sajtu/drugim medijima?
- Da li su predlozi za razmatranje od strane Skupštine dostupni na sajtu/drugim medijima?
- Da li postoje informacije o kontaktu građana sa odbornicima?
- Da li je na sajtu/drugim medijima objavljen dnevni red za narednu sednicu Skupštine?
- Da li postoji obaveštenje o održavanju sednice, u ruralnim sredinama?
- Da li je prisustvo građana moguće na sednicama Skupštine?

Budžet

- Da li je trenutni budžet i njegovo obrazloženje dostupno na sajtu/drugim medijima?
- Da li su objavljeni finansijski planovi indirektnih korisnika budžeta?
- Da li su informacije o kvartalnom izvršenju budžeta dostupne na sajtu/drugim medijima?
- Da li je javni poziv za raspravu o budžetu objavljen na sajtu/drugim medijima?
- Da li se održavaju javne sednica o budžetu i da li se objavljuju na sajtu/drugim medijima?
- Da li je konačni budžet razmatran?
- Da li je objavljen predlog budžeta za prošlu godinu?
- Da li je rebalans budžeta javno razmatran i objavljen?

Slobodan pristup informacijama

- Da li su informacije o podnošenju zahteva za pristup informacijama vidljive u uslužnom centru (sala za sednice) ili u prostorijama uprave?
- Da li su informacije o podnošenju zahteva za pristup informacijama na sajtu?

Javne nabavke, grantovi i ugovori

- Da li su na sajtu/drugim medijima dostupne informacije o javnim nabavkama?
- Da li su na sajtu/drugim medijima objavljeni podaci o javnim nabavkama u proteklih 12 meseci?
 - Da li se javne nabavke sprovode u skladu sa važećim propisima?
- Da li su na sajtu/drugim medijima objavljene informacije o tome kako odabrati i odlučiti o sastavu komisije za evaluaciju?
- Da li postoji priručnik za tendersku proceduru i etičke principe postupka?
- Da li postoje podaci o dobitniku tendera na sajtu/drugim medijima?
- Da li su ugovori sa dobitnicima tendera dostupni javnosti?
- Da li vefsajt objavljuje izveštaje o izdvajajanju zakupljenih sredstava?
- Da li lokalne vlasti redovno oglašavaju poziv na zakup imovine koju poseduju?
- Da li su na sajtu/drugim medijima objavljene informacije o grantovima za medije?

Javna preduzeća i javna uprava

- Da li su objavljeni kriterijumi za izbor direktora javnih preduzeća i rukovodioca odeljenja?
- Da li su na sajtu/drugim medijima objavljeni dokumenti o postupku izbora direktora i rukovodioca odeljenja?
- Da li su na sajtu/drugim medijima objavljeni izveštaji javnih preduzeća?
- Da li sajt/drugi mediji objavljuje radne liste?
- Da li kompanije imaju javnu veb stranicu?
- Da li javna preduzeća na sajtu/drugim medijima objavljuju godišnje planove rada?
- Da li je na sajtu/drugim medijima objavljena sistematizacija javnih preduzeća?

- Da li je na sajtu/drugim medijima objavljen cenovnik javnih preduzeća?
- Da li je sistematizacija poslova i broj zaposlenih objavljen na sajtu/drugim medijima?

Odnos sa civilnim društvom

- Da li nevladine organizacije prisustvuju sednicama parlamenta?
- Da li su potpisani memorandumi o saradnji sa NVO-ima i da li su objavljeni na sajtu/drugim medijima?
- Da li postoje konsultativni sastanci sa predstavnicima civilnog društva?
- Da li su na sajtu/drugim medijima objavljeni oglasi/rezultati konkursa za dodelu sredstava nevladinim organizacijama?
- Da li su na sajtu/drugim medijima objavljeni izveštaji o implementaciji projekata NVO koje finansira Opština?

Urbanističko planiranje

- Da li su na sajtu/drugim medijima objavljene informacije o pitanjima vezanim za urbanizam?
- Da li je prostorni plan objavljen na sajtu/drugim medijima?
- Da li su glavni planovi objavljeni na sajtu/drugim medijima?
- Da li je na sajtu/drugim medijima objavljena lista izdatih građevinskih dozvola?
- Da li su objavljene odluke i objašnjenja o izdavanju građevinskih dozvola na sajtu/drugim medijima?
- Da li Opština ima interaktivnu onlajn mapu?
- Da li Opština ima plan za zaštitu životne sredine i upravljanje prirodnim resursima objavljen na sajtu/drugim medijima?
- Da li su na sajtu/drugim informativnim medijima objavljene izdate građevinske dozvole u skladu sa urbanističkim planom?

Opštinska imovina

- Da li administracija ima javni registar sa podacima o imovini u vlasništvu Opštine i da li je on objavljen na sajtu/drugim medijima?
- Postoji li interaktivna mapa sa podacima o imovini u vlasništvu Opštine?
- Da li su na sajtu/drugim medijima informacije o iznajmljivanju ili korišćenju opštinskih dobara?
- Da li na sajtu/drugim medijima postoje odluke o prenosu opštinske imovine u privatnu?
- Da li Opština ima popis inventara i da li je objavljena na sajtu/drugim medijima?
- Da li postoji spisak službenih vozila i njihovih vrednosti i da li je objavljen na sajtu/drugim medijima?
- Da li postoje podaci o tome da li Opština poseduje akcije u drugim kompanijama i da li je to dostupno na sajtu/drugim medijima?

ZUIBIN POTOK

Indeks transparentnosti opštinskih reformi



GRADONAČELNIK, SKUPŠTINA OPŠTINE, DIREKTORI

Opština Zubin Potok ima zvanični vebajt koji, međutim, nije funkcionalan, što za posledicu ima to da mnoge informacije nisu dostupne građanima. Tako se biografije i kontakti (broj telefona i mejl adresa) gradonačelnika i direktora javnih preduzeća i ustanova ne mogu naći. Vreme kada gradonačelnik sreće građane je određeno i to je svakog petka, a isto tako građani

opštine Zubin Potok imaju priliku da ostvare komunikaciju sa direktorima javnih preduzeća ili ustanova direktnim kontaktom odnosno odlaskom u preduzeće ili ustanovu. Službeni telefoni gradonačelnika i direktora javnih preduzeća su dostupni građanima, ali na njih obično odgovara sekretarica. Imovinske liste gradonačelnika i direktora javnih preduzeća/ustanova su objavljene jedino na sajtu Agencije za borbu protiv korupcije.

Kada je u pitanju rad Skupštine i odbornika, spisak odbornika opštine Zubin Potok postoji jedino na sajtu Centralne izborne komisije (CIK), predlozi za razmatranje na Skupštini i odluke Skupštine se objavljuju na oglasnoj tabli u Opštini u trajanju od nekoliko dana. Iako je građanima omogućeno da prisustvuju na sednicama skupštine, broj onih koji prisustvuju je veoma mali, što zbog neznanja o tom pravu, kao i posledici nedostatka svesti. Naime, obaveštenja o održavanju sednice Skupštine, kao i dnevni red, prosleđuju se odbornicima na privatne mejlove, kao i organizacijama koje redovno prate skupštinska zasedanja kao što su UNMIK, OSCE, LMT i organizacijama civilnog društva koja su iskazala interes u praćenju skupštinskih zasedanja. Obaveštenja se objavljuju na oglasnoj tabli i najavljuju u lokalnim medijima, pa je obaveštenost onih koji žive u ruralnim sredinama zadovoljavajuća.

Gradonačelnik, direktori i članovi Skupštine se redovno odazivaju i učestvuju na javnim debatama organizacija civilnog društva.

Zaključak: Transparentnost rada gradonačelnika, direktora i članova Skupštine je na zadovoljavajućem nivou. Proces donošenja odluka u Skupštini opštine otvoren za gradane i organizacije.

Preporuke: Nastaviti sa praksom određenog dana za prijem građana od strane gradonačelnika. Uspostaviti mehanizam za direktni kontakt građana sa predstavnicima skupštine i direktorima javnih preduzeća.

INDEX 3.2 Dobar

BUDŽET

Predlog budžeta i njegovo obrazloženje se nije moglo naći na opštinskom sajtu iz razloga nepostojanja sajta. Još jedna okolnost koja čini budžet interesantnim je ta da se budžet ne određuje u Opštini po predlogu i prioritetima, već se gotov iznos dobija iz ministarstva finansija, određen paušalno uz obrazloženje, kako lokalne vlasti navode, da na severu nikada nije održan popis stanovništva, te se iz tog razloga određuje na taj način.

Iznos budžeta koji se dobija od vlasti iz Prištine se objavljuje na lokalnim medijima, ali ne i njegova raspodela.

Predlog završnog računa za prethodnu godinu je bio predstavljen kao tačka dnevnog reda na sednici Skupštine, nakon čega je razmatran. Za 2018. godinu održana je javna rasprava o budžetu koja je najavljena u lokalnim medijima, ali je učešće građana na raspravi bilo

neprimetno. Rebalans budžeta je takođe bio predložen kao tačka dnevnog reda na sednici Skupštine, ali se o njima nije mnogo diskutovalo zbog slabog odziva građana. Usled nefunkcionalnosti zvaničnog sajta opštine Zubin Potok, budžet, finansijski planovi indirektnih korisnika, informacije o kvartalnom izvršenju budžeta, pozivi za javnu raspravu o budžetu i slične informacije vezane za budžet opštine Zubin Potok objavljuju se jedino na oglasnoj tabli u Opštini u trajanju od nekoliko dana, ali, po rečima predstavnika civilnog sektora, može se dobiti informacija na upit.

Zaključak: Iznos budžeta je poznat građanima i zainteresovanim licima, rasprave o budžetu su javne pa je u tom smislu ovaj indikator pozitivno određen. Kada se radi o informacijama vezanim za izveštavanje o utrošku budžeta, zaključak je da se polovično objavljuju u lokalnim medijima i da transparentnost utroška nije na zadovoljavajućem nivou.

Preporuke: Aktiviranje zvaničnog sajta Opštine ili neke druge mogućnosti za dobijanje informacija koje su u skladu sa zakonom, povećati pozive lokalnim medijima da izveštavaju na temu ovog indikatora.

INDEKS: 2.6 Zadovoljavajući

SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

Informacije ili obaveštenja o načinu podnošenja zahteva za pristup informacijama od javnog značaja ne postoje u zgradji Opštine. Obaveštenje o načinu podnošenja zahteva ili dobijanja informacije se može dobiti na upit na šalteru u Opštini. Kako sajt opštine Zubin Potok nije u funkciji, samim tim nema ni objavljenih podataka o podnošenju zahteva za pristup informacijama.

Zaključak: Prilično niska svest o slobodnom pristupu informacijama. Sumnjičavost šalterskog radnika primećena prilikom proveravanja mogućnosti dobijanja informacija od javnog značaja. Nesigurnost u to koje su informacije od javnog značaja.

Preporuke: Postaviti na vidno mesto uputstva o traženju informacija od javnog značaja. Poželjna edukacija uposlenih po ovom pitanju i podizanje svesti građanstva o pravu na pristup informacijama.

INDEX: 2.6 Zadovoljavajući

JAVNE NABAVKE, DONACIJE I UGOVORI

Zbog nefunkcionalnosti zvaničnog opštinskog sajta, informacije o javnim nabavkama se objavljuju na oglasnoj tabli u zgradи Opštine u trajanju od nekoliko dana. Podaci o javnim nabavkama u poslednjih 12 meseci se takođe objavljuju na oglasnoj tabli. Izvori korišćeni za potrebe ovog istraživanja su polovični u tvrdnji da se javne nabavke sprovode u skladu sa važećim propisima.

Na sajtu Regulatorne komisije za javne nabavke, gde se objavljuju sve javne nabavke na Kosovu, podaci se mogu dobiti samo uz prethodnu registraciju i oni su potpuni i sveobuhvatni kada se radi o ovoj Opštini.

Ne postoje informacije o načinu odabira članova komisije za procenu i načinu na koji ta komisija odlučuje o dobitniku tendera uprkos postojanju uputstva za tenderske procedure i etička načela same procedure. Podaci o dobitniku tendera se objavljuju na oglasnoj tabli, a ugovori sa dobitnicima tendera su dostupni javnosti jedino uz zahtev za pristup informacijama od javnog značaja.

Nema dostupnih informacija o zakupu opštinske imovine niti je bilo javnih poziva za zakup opštinske imovine.

Zbog unapred ograničenog budžeta, opština Zubin Potok nema sredstava kojima bi podržala rad medija.

Zaključak: Proces javnih nabavki prilično transparentan u poređenju sa drugim opštinama, ali ne na zadovoljavajućem nivou. Primetno postojanje volje kod predstavnika lokalne samouprave za poboljšanjem transparentnosti u ovom delu.

Preporuke: Uzimajući u obzir da se ovaj indikator posebno posmatra u smislu borbe protiv korupcije, preporuke lokalnoj vlasti su da usled nepostojanja zvaničnog sajta objavi na oglasnoj tabli: sve podatke o komisiji za procenu, sve podatke o dobitnicima tendera, sve ugovore sa dobitnicima tendera, podatke o zakupu opštinskih dobara i ugovore o zakupu. Preporuka je da ove informacije stoje na oglasnoj tabli do konačnog podizanja zvaničnog sajta opštine Zubin Potok, a u svakom slučaju ne manje od godinu dana od dana objavlјivanja.

INDEX 2.8 Zadovoljavajući

JAVNA PREDUZEĆA I JAVNA ADMINISTRACIJA

Postoje kriterijumi za izbor direktora javnih preduzeća i načelnika odeljenja, ali se dokumenta vezana za procedure izbora direktora i načelnika odeljenja objavljuju jedino na oglasnoj tabli. Javna preduzeća u opštini Zubin Potok nemaju svoje vebajtove, tako da nema objavljenih godišnjih planova rada, kao ni izveštaja o njihovom radu. Ovakve informacije su

dostupne jedino uz zahtev za pristup informacijama od javnog značaja, dok je u većini slučajeva cenovnik usluga javnih preduzeća objavljen na oglasnim tablama samih preduzeća. U ovoj Opštini još nisu izabrani direktori.

Sistematisacija javnih preduzeća, kao i sistematizacija radnih mesta i broj zaposlenih, nisu nigde objavljeni, ali su dostupni uz priložen zahtev za pristup informacijama od javnog značaja.

Kriterijumi i način bodovanja kandidata prilikom oglasa za zapošljavanje u opštinskim preduzećima nedostupni su javnosti za sada, ali treba uzeti u obzir da u ovoj Opštini nije bilo oglasa za zapošljavanje još uvek.

Zaključak: Postoji dosta prostora za napredak u smislu transparentnog rada. Nedovoljno transparentni godišnji planovi rada i izveštaji o radu opštinskih preduzeća i organa. Nepoznat sastav komisije i način bodovanja pri zapošljavanju.

Preporuke: Objaviti godišnje planove rada u medijima i na oglasnim tablama. Na oglasnoj tabli objaviti način bodovanja i sastav komisije prilikom određivanja kandidata za posao kada se raspiše oglas za zapošljavanje.

INDEX 2.8 Zadovoljavajući

ODNOS SA CIVILNIM DRUŠTVOM

Opština Zubin Potok ima odnose sa civilnim društvom na zavidnom nivou. Sednice Skupštine su otvorene za organizacije civilnog društva, a pored toga organizacije koje redovno prate skupštinska zasedanja su redovno informisane o sednicama. Opština Zubin Potok ima potpisane Memorandume o saradnji sa NVO i ostalim organizacijama civilnog društva, ne samo onim sa teritorije Opštine, nego i šire. Ti memorandumi nisu objavljeni na sredstvima informisanja, osim na veb stranicama pojedinih organizacija koje imaju memorandume, ali su uz zahtev za pristup informacijama dostupni na uvid. Sastanci sa predstavnicima civilnog društva se održavaju po potrebi, ali se po rečima predstavnika civilnog društva mogu vrlo lako zakazati. Sa druge strane, opština Zubin Potok nema dovoljno sredstava za finansiranje nevladinog sektora, osim u slučaju da Opština i NVO imaju zajednički projekat. U tom slučaju, s obzirom na to da zvanični sajt opštine Zubin Potok nije u funkciji, sve informacije vezane za realizaciju projekta se mogu naći na oglasnoj tabli, veb stranicama organizacija, na društvenim mrežama tih NVO-a i/ili na sajтовima elektronskih medija (KoSSev, Radio Mitrovica Sever, Radio Kolašin, TV Most i dr.).

Zaključak: Uzimajući u obzir da opština Zubin Potok nema sredstava za podršku organizacijama civilnog društva, odnos koji ona ima u smislu pružanja svake druge podrške je veoma zadovoljavajući. Postoji prostor za unapređenje transparentnosti rada sa civilnim organizacijama.

Preporuke: Nakon svakog memoranduma o razumevanju ili pisma podrške izaći u medije sa obaveštenjem do konačnog pokretanja sajta, a onda sve informacije objaviti na sajtu.

INDEX 3.8 Dobar

URBANO PLANIRANJE

U nedostatku zvaničnog opštinskog sajta, sve informacije vezane za urbanizam – prostorni planovi, urbanistički planovi, spisak izdatih građevinskih dozvola, odluke i objašnjenja o izdavanju građevinskih dozvola, kao i informacije da li su izdate građevinske dozvole u skladu sa urbanističkim planom i ostalo, dostupne su uz zahtev za pristup informacijama od javnog značaja.

Kako navode u Opštini, interaktivna mapa opštine Zubin Potok je u pripremi. Opština nema plan zaštite životne sredine, ali se planira njegova izrada.

Zaključak: Veoma niska transparentnost ovog indikatora, uzimajući u obzir značaj i položaj Zubinog Potoka kao opštine sa jednim ozbiljnim vodenim resursom i velikim potencijalom za razvoj turizma.

Preporuke: Objaviti sve izdate građevinske dozvole na oglasnoj tabli u nedostatku elektronskih sredstava informisanja. Aplicirati za sredstva za izradu Lokalnog ekološkog akcionog plana kod nadležnih agencija i početi sa izradom plana transparentnim angažovanjem najeminentnijih domaćih stručnjaka. Završiti interaktivnu mapu.

INDEX 2.6 Zadovoljavajući

OPŠTINSKA IMOVINA

Po tvrdnjama opštinskih službenika javni registar o opštinskoj imovini ne postoji, jer opština Zubin Potok, koja funkcioniše po zakonima i sistemu Kosova nema imovinu u svom posedu. Ne postoji interaktivna mapa sa podacima o imovini u opštinskom vlasništvu, kao ni informacije o korišćenju opštinskog dobra. Opštinska imovina stoga i ne može menjati vlasništvo i prelaziti u privatnu niti se davati u zakup. Takođe, ni ranije se nije dešavalo da opštinska imovina postane privatna.

Na kraju svake godine se radi popis inventara koji se onda objavljuje na oglasnoj tabli u trajanju od nekoliko meseci. Osim toga, lista inventara dostupna je na uvid uz zahtev za pristup informacijama od javnog značaja. Opština Zubin Potok nema deonice u drugim kompanijama, a

imovina koju poseduju opštinska preduzeća je u potpunosti na raspolaganju tim istim preduzećima. Lista opštinskih vozila i njihove vrednosti nije javno objavljena.

Zaključak: Prilično nejasna situacija uzimajući u obzir da je очigledno da Opština ima neku vrstu imovine počevši od zgrade, vozila i nameštaja. Međutim, u kosovskom sistemu ovi predmeti nisu registrovani kao vlasništvo Opštine.

Preporuke: Izraditi interaktivnu mapu opštinske imovine, napraviti listu opštinskih vozila i njihove vrednosti i postaviti da stoji na oglasnoj table sve dok vebajt ne postane funkcionalan.

INDEKS 2.8 Zadovoljavajući

SEVERNA MITROVICA

Indeks transparentnosti opštinskih reformi



GRADONAČELNIK, SKUPŠTINA OPŠTINE, DIREKTORI/NAČELNICI

U opštini Severna Mitrovica ne postoji zvanična internet stranica, kako objašnjavaju radnici Opštine, ukinut je od strane centralnih vlasti iz Prištine pa tako nije moguće doći do podataka kao što su biografije i kontakt podaci gradonačelnika i vršilaca ostalih javnih funkcija. Jedini dostupni podaci o gradonačelniku i direktorima javnih preduzeća jesu oni istaknuti u okviru imovinskih karti koje su objavljene na sajtu Agencije za borbu protiv korupcije. U opštini Severna Mitrovica je uspostavljena praksa zakazivanja termina u kojima se gradonačelnik sreće sa građanima, i to je četvrtkom od 8 - 16 časova. Direktori javnih preduzeća nemaju predviđeno vreme za sastanak sa građanima.

Vredi napomenuti da opština Severna Mitrovica ima Administrativnu kancelariju koju vodi glavna izvršna službenica.

Skupština opštine Severna Mitrovica, prema kosovskom pravnom sistemu ima 19 odbornika, i nakon izbornog procesa spisak svih odbornika je objavljen na sajtu Centralne izborne komisije, a lista odbornika je objavljena i u određenom broju lokalnih medija. Sednice Skupštine opštine Severna Mitrovica su u najvećem broju slučajeva otvorene za javnost koja se o terminu i tačkama dnevnog reda informiše putem medija. U ovakovom načinu obaveštavanja o održavanju sednica se ne suočava sa problemom kako dopreti do svih zainteresovanih građana, s obzirom na to da u okolini Severne Mitrovice nema mnogo ruralnih oblasti. Najčešće se kao sredstvo informisanja koriste neke lokalne, komercijalne radio stanice bez informativnog programa.

Odluke koje usvaja Skupština se uglavnom mogu čuti prisustvovanjem na samim sednicama ili se mogu pročitati na lokalnim medijskim portalima u zavisnosti od aktuelnosti i značaja usvojenih odluka. Ne postoji kontinuitet u izveštavanju na jednom mestu, pre svega zbog nepostojanja zvanične internet stranice Opštine. Takođe, ne postoje podaci ni o tome da li i u kojoj meri se građani obraćaju odbornicima za rešavanje određenih problema ili iznošenje nekih predloga od značaja za poboljšanje kvaliteta života građana ove Opštine.

Zaključak: Transparentnost rada gradonačelnika, direktora i članova skupštine na zadovoljavajućem nivou. Proces donošenja odluka u Skupštini opštine otvoren za građane i organizacije.

Preporuke: Povećati saradnju sa medijima, promovisati uspostavljanje veb stranice i informisati građane o radu Opštine kroz socijalne mreže.

INDEKS : 2.8 Zadovoljavajući

BUDŽET

Opština Severna Mitrovica poštuje rokove za usvajanje godišnjeg budžeta. Nakon usvajanja, taj budžet se objavljuje na sajtu Ministarstva finansija Kosova. Izveštaj sa sednice

Skupštine o usvajanju budžeta za 2018. godinu je dostupan u lokalnim medijima. Na sajtu Ministarstva finansija Kosova su dostupni i izveštaji o kvartalnom izvršenju budžeta kako za tekuću tako i za prethodne godine. Na istom sajtu je ipak došlo do izostavljanja objave finansijskih planova indirektnih korisnika budžeta. U opštini Severna Mitrovica se planski odvijaju javne rasprave o budžetima, a za 2018. godinu je održana u septembru i izveštaj sa sednice Skupštine je objavljen u medijima. Završni račun budžeta za prethodnu godinu je razmatran javno i objavljen u medijima. U opštini Severna Mitrovica je ista situacija i kada je u pitanju rebalans budžeta koji je javno diskutovan i objavljen putem sredstava informisanja (TV Most, Mreža).

Zaključak: Stepen transparentnosti ovog kompleksnog indikatora je na zadovoljavajućem nivou i pored uzimanja u obzir nepostojanje zvaničnog sajta. Pozitivno se ocenjuje pravovremeno informisanje organizacija civilnog društva o sednicama o budžetu i izveštaj sa javne sednica o budžetu objavljen u medijima.

Preporuke: Objaviti u medijima finansijske planove indirektnih korisnika i informacije o kvartalnom izvršenju budžeta. Pokrenuti kampanju za povećanje učešća građana na raspravama o budžetu. Arhivirati podatke na način da se mogu odmah podići na sajt jednom kada on bude u funkciji.

INDEKS: 2.8 Zadovoljavajući

SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

U opštini Severna Mitrovica, kao i u većini opština na Kosovu, postoji određena doza netransparentnosti i nedostupnosti kada su u pitanju informacije od javnog značaja. Međutim, u opštini Severna Mitrovica ne postoje procedure za dobijanje informacija od javnog značaja. Kada su građanima opštine Severna Mitrovica potrebni neki podaci koji nisu objavljeni na njima dostupnim sredstvima informisanja, najlakši način je kroz slanje mejla glavnoj izvršnoj službenici. Građani, međutim, ne znaju na koji način treba pristupiti tom procesu, jer informacije o podnošenju zahteva za pristup informacijama nisu vidljive u uslužnom centru, odnosno u šalter sali, ili prostorijama uprave. U skladu sa tim, podaci o već podnesenim zahtevima za pristup informacijama nisu dostupni.

Zaključak: Postoji praksa da građani i organizacije civilnog društva direktno traže informacije od glavne izvršne službenice, što može biti dobra praksa u datim okolnostima, ali je činjenica da ne postoje zvanične procedure ili uputstva kako podneti zahtev. Niska svest o slobodnom pristupu informacijama. Nesigurnost šalterskog radnika primećena prilikom proveravanja mogućnosti dobijanja informacija od javnog značaja. Nepostojanje vidljivog uputstva za podnošenje zahteva o pristupu informacijama od javnog značaja.

Preporuke: Postaviti na vidno mesto uputstva o traženju informacija od javnog značaja. Poželjna edukacija uposlenih po ovom pitanju i podizanje svesti građanstva o pravu na pristup informacijama.

INDEKS: 2.8 Zadovoljavajući

JAVNE NABAVKE, DONACIJE I UGOVORI

Na Kosovu postoji Regulatorna komisija za javne nabavke na čijem sajtu se objavljuju sve javne nabavke za celu teritoriju Kosova. Kako opština Severna Mitrovica nema svoju zvaničnu internet stranicu, podaci se jedino mogu naći na tom portalu uz prethodnu registraciju korisnika. Na tom portalu se inače mogu naći informacije i o javnim nabavkama za prethodne periode, a ne samo za tekuću godinu. Takođe, na ovom portalu postoji i uputstvo koje se odnosi na tenderske procedure i etička načela same procedure.

U opštini Severna Mitrovica javne nabavke se sprovode u skladu sa važećim propisima. Podaci o pobednicima tendera bi trebalo da budu dostupni na portalu Regulatorne komisije za javne nabavke. Primetno je da na ovom portalu i u drugim sredstvima informisanja nedostaju informacije o tome kako se vrši odabir članova i kako se odlučuje o sastavu komisije za procenu. Opština Severna Mitrovica ne poseduje imovinu pa ugovori o zakupu iste ne postoje. Kada je reč o opštinskoj imovini, ne postoji praksa u radu lokalne samouprave da redovno objavljuje pozive za zakup iste.

Opština Severna Mitrovica nema sredstava za podršku medijima.

Zaključak: Transparentnost ovog indikatora se bazira na informacijama koje građani mogu dobiti sa portala Regulatorne komisije za javne nabavke. Utisak je da građani nisu dobro informisani o tenderima i ugovorima.

Preporuke: U nedostatku funkcionalnog zvaničnog opštinskog sajta koristiti medije za objavljivanje načina odabira komisije za procenu tenderske dokumentacije, generalno koristiti medije u svrhu obaveštavanja građana o javnim nabavkama, donacijama i ugovorima

INDEKS: 2.6 Zadovoljavajući

JAVNA PREDUZEĆA I JAVNA ADMINISTRACIJA

Opština Severna Mitrovica nema svih 14 odeljenja kako je to Statutom predviđeno. Postoji za sada samo sedam funkcionalnih odeljenja koja imaju svoje načelnike. To je administracija koja je nasleđena od Administrativne kancelarije Severna Mitrovica koja ih je

imenovala u skladu sa tadašnjim važećim kriterijumima. Dokumenti iz procedure izbora direktora i načelnika odeljenja nisu objavljeni. Kada su u pitanju izveštaji o radu javnih preduzeća, opština Severna Mitrovica se ne bavi njihovim objavljivanjem zbog specifičnosti situacije i doskorašnjeg dualnog sistema.

Jedinica lokalne samouprave Severna Mitrovica je osnovana nakon Briselskog sporazuma i još uvek postoji potreba za zapošljavanjem. Lokalna samouprava u ovoj Opštini objavljuje oglase za posao u određenim medijima i na oglašnim tablama u prostorijama opštinske administracije Severna Mitrovica.

Javna preduzeća koja funkcionišu u ovoj Opštini se suočavaju sa brojnim problemima i ne idu u korak sa inovacijama u poslovanju tako da nemaju aktivne internet stranice. Takođe, ne objavljuju se ni njihovi godišnji planovi rada, kao ni promene koje se dešavaju u njihovim organizacionim strukturama u vezi sa sistematizacijom radnih mesta. O samom cenovniku usluga rada javnih preduzeća je moguće dobiti informacije isključivo direktnom posetom samom preduzeću i podnošenjem upita o cenovniku.

Zaključak: Uzimajući u obzir nedavne političke dogadaje i integraciju u kosovski sistem ocenjujemo ovaj indikator kao zadovoljavajući uprkos nedovoljno transparentnim godišnjim planovima rada i izveštaja o radu opštinskih preduzeća i organa. Karakteristično je neobjavljivanje godišnjih planova rada preduzeća kao i neobjavljivanje cenovnika usluga.

Preporuke: Objaviti godišnje planove rada u medijima i na oglašnim tablama. Na oglasnoj tabli objaviti način bodovanja i sastav komisije prilikom određivanja kandidata za posao. Na oglašnim tablama preduzeća istaći cenovnike usluga. Napraviti internet stranice javnih preduzeća.

INDEX 2.6 Zadovoljavajući

ODNOS SA CIVILNIM DRUŠTVOM

S obzirom na to da u opštini Severna Mitrovica postoji veliki broj NVO-a koje su aktivne, veoma često se dešava da su njihovi predstavnici prisutni i da prate sednica Skupštine. Određeni broj NVO-a ima potpisane Memorandume o saradnji sa lokom samoupravom, i informacije o tome se mogu naći na zvaničnim internet ili Fejsbuk stranicama NVO-a, ali ne i objavljen tekst Memoranduma o saradnji. Saradnja lokalne samouprave u Severnoj Mitrovici sa NVO-ima je na zadovoljavajućem nivou. Realizovana je i inicijativa od strane lokalne samouprave za održavanje zajedničkog sastanka sa predstvincima NVO-a na kojem se diskutovalo o njihovoj budućoj saradnji. U lokalnim medijima se mogu naći obaveštenja o tome da lokalna samouprava raspisuje poziv za dodelu sredstava NVO-ima. Rezultati konkursa se objavljuju u medijima i direktnom komunikacijom sa NVO-ima. Informacije o projektima koje finansira lokalna samouprava NVO

objavljaju se u medijima, kao i na svojim zvaničnim internet stranicama, naročito promovišući dobre rezultate.

Zaključak: Odnos koji opština Severna Mitrovica ima sa organizacijama civilnog društva i transparentnost tih odnosa je na zadovoljavajućem nivou. Transparentnost pri dodeli sredstava za NVO-e kao i pružanja svake druge podrške je veoma zadovoljavajući.

Preporuke: Nakon svakog memoranduma o razumevanju ili pisma podrške izaći u medije sa obaveštenjem do konačnog pokretanja sajta a onda sve informacije objaviti na sajtu.

INDEKS 3.2 Dobar

URBANO PLANIRANJE

Urbano planiranje je sastavni deo rada svake lokalne samouprave. U opštini Severna Mitrovica se izdaju saopštenja samo o izgradnji nekih većih objekata i uređenju gradskih površina. Kada je reč o prostornim planovima, oni postoje iz nekih ranijih perioda, ali nisu objavljeni i dostupni za širu javnost.

Kako i u ostalim opštinama na Severu Kosova tako i u Severnoj Mitrovici postoji problem izdavanja građevinskih dozvola koji se rešava kroz saradnju sa relevantnim ministarstvom. Za sada se pronalaze različiti modaliteti za njihovo izdavanje tako da ne postoje dostupne informacije o odlukama vezanim za izdavanje građevinskih dozvola. Iako živimo u eri informisanja i moderne tehnologije, opština Severna Mitrovica nema razvijenu interaktivnu onlajn mapu, a to bi moglo koristiti velikom broju građana.

Zaključak: Nedostatak prostornih planova je svakako problem za grad gde je praksa, usled poznate političko bezbednosne situacije, podizanje objekata bez izdatih građevinskih dozvola. To predstavlja problem sa kojim će se ova i svaka naredna vlast suočavati. To isto važi i za urbanistički plan.

Preporuke: Objaviti na sredstvima javnog informisanja prostorne i urbanističke planove. Objaviti spiskove izdatih građevinskih dozvola na lokalnim medijima.

INDEKS 2.5 Neutralan

OPŠTINSKA IMOVINA

Postoji veliki problem pitanja vlasništva nad imovinom u opštini Severna Mitrovica. Jedino Opština raspolaže podacima šta je u njenom vlasništvu, ali ti podaci nisu nigde objavljeni i nije izrađena interaktivna mapa sa podacima o imovini u opštinskom vlasništvu. Kada je reč o iznajmljivanju i korišćenju opštinskih dobara, opština Severna Mitrovica te podatke ne deli sa

javnošću putem zvaničnih sredstava informisanja. Odluke o transferu opštinske imovine, kao i lista inventara, se ne objavljuju od strane Opštine. Neki podaci o tome, kao na primer: lista službenih vozila, se mogu naći u revizorskim izveštajima koji se objavljuju na kraju svake godine. Podaci o tome da li Opština poseduje neke deonice u drugim kompanijama nisu dostupni u sredstvima informisanja.

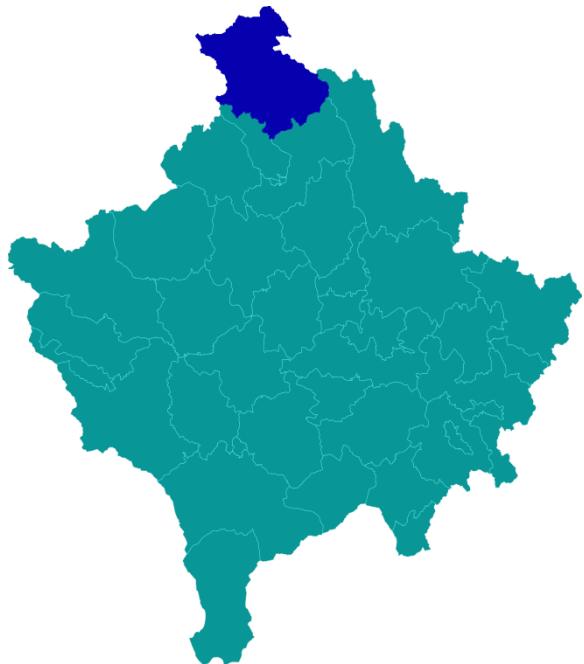
Zaključak: Slab stepen transparentnosti podataka o opštinskoj imovini.

Preporuke: Izraditi interaktivnu mapu i javni registar imovine u vlasništvu Opštine i objaviti na sredstvima informisanja, a po konačnom pokretanju zvaničnog sajta opštine Severna Mitrovica podatke objaviti. Objaviti listu automobila u opštinskom vlasništvu i iznose njihovih vrednosti.

INDEKS: 2.5 Neutralan

LEPOSAVIĆ

Indeks transparentnosti opštinskih reformi



GRADONAČELNIK, SKUPŠTINA OPŠTINE, DIREKTORI

Opština Leposavić nema funkcionalni zvanični sajt, što za posledicu ima to da mnoge informacije nisu dostupne građanima. Biografije, kontakt telefoni i mejl adresa gradonačelnika i direktora javnih preduzeća i ustanova nisu dostupni građanima. Vreme kada gradonačelnik sreće građane je određeno i to je četvrtkom. Građani opštine Leposavić nisu u prilici da ostvare komunikaciju sa direktorima javnih preduzeća ili ustanova jer ne postoje jasne procedure za kontakt sa direktorima. Imovinske liste gradonačelnika i direktora javnih preduzeća/ustanova se mogu naći na sajtu Agencije za borbu protiv korupcije.

Treba naglasiti da je komunikacija na relaciji gradonačelnik – skupština bila na vrlo niskom nivou u prethodnom periodu tako da je transparentnost nekih opštinskih poslova bila pod znakom pitanja. U toku posmatranja transparentnosti rada opštine Leposavić, nakon izbora organizovanih u oktobru 2017. godine, došlo je do formiranja nove vladajuće većine, izabran je novi gradonačelnik i čini se da se situacija popravila.

Spisak odbornika opštine Leposavić postoji jedino na sajtu Centralne izborne komisije (CIK), predlozi za razmatranje na Skupštini i odluke Skupštine se objavljuju na oglasnoj tabli u Opštini u trajanju od nekoliko dana. Građanima je omogućeno da prisustvuju na sednicama

Skupštine i građani koriste svoje pravo, ali ne u tolikom broju. Obaveštenja o održavanju sednica Skupštine, kao i dnevni red, prosleđuju se odbornicima na privatne mejlove i objavljaju na oglasnoj tabli, a neretko se objavljuju i na TV MIR te se može prepostaviti da dopiru do većine građana.

Što se tiče transparentnosti rada Skupštine, TV MIR direktno prenosi sva skupštinska zasedanja pa su sve odluke koje donosi Skupština dostupne kroz direktne televizijske prenose.

Treba napomenuti da je Pravilnik o subvencijama objavljen na RTV MIR.

Zaključak: Transparentnost rada gradonačelnika i Skupštine na zadovoljavajućem nivou, najviše zahvaljujući RTV MIR-u koja redovno prenosi skupštinska zasedanja i objavljuje odluke koje donose opštinski organi.

Preporuke: Poboljšati transparentnost rada direktora i opštinskih službi.

INDEKS 3.4 Dobar

BUDŽET

Kako opština Leposavić nema funkcionalni zvanični sajt, budžet i njegovo obrazloženje nije moglo biti objavljeno na njemu. Međutim, budžet i njegovo obrazloženje se ne može naći ni na bilo kojim drugim sredstvima informisanja. Finansijski planovi indirektnih korisnika budžeta nisu objavljeni nigde. Informacije o kvartalnom izvršenju budžeta se ne mogu naći ni na kakvim sredstvima informisanja. Dobru stranu predstavlja činjenica da se javni poziv za raspravu o budžetu objavljuje u medijima što omogućava zainteresovanim građanima da uzmu učešće u raspravi. Rasprava o budžetu za 2018. je održana i bila je direktno prenošena na TV MIR-u. Završni račun budžeta nije javno razmatran do kompletiranja ovog izveštaja. Takođe, nije objavljen predlog završnog računa budžeta niti je rebalans budžeta javno diskutovan.

Zaključak: Nedovoljna transparentnost planiranja i utroška budžeta naročito kod indirektnih korisnika budžeta. Zaključak je da novo rukovodstvo ima sluha za predloge koji poboljšavaju transparentnost budžetiranja opštinskih službi i organa.

Preporuke: Preduzeti korake u cilju povećavanja transparentnosti utroška budžeta kada se radi o indirektnim korisnicima, poboljšati informisanje javnosti o aktivnostima vezanim za budžet.

INDEKS 2.0 Nizak

SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

Informacije o načinu podnošenja zahteva za pristup informacijama su dostupne na upit na šalteru u Opštini. Ne postoje uputstva o tome kako podneti zahtev za pristup informacijama od javnog značaja na vidnim mestima. Primećena nesigurnost kod šalterskog radnika o pravima građana na pristup informacijama od javnog značaja.

Sajt opštine Leposavić nije u funkciji pa samim tim nema objavljenih podataka o podnošenju zahteva za pristup informacijama.

Zaključak: Pristup informacijama od javnog značaja moguć samo na upit. Ne postoji registar o tome koliko je zahteva podneto.

Preporuke: Postaviti na vidno mesto uputstva o traženju informacija od javnog značaja. Poželjna edukacija uposlenih po ovom pitanju i podizanje svesti građanstva o pravu na pristup informacijama.

INDEKS: 2.8 Zadovoljavajući

JAVNE NABAVKE, DONACIJE I UGOVORI

Neke od informacije o javnim nabavkama se objavljuju na oglasnoj tabli u zgradji Opštine, u trajanju od nekoliko dana kao i podaci o javnim nabavkama u poslednjih 12 meseci. Izvori korišćeni za potrebe ovog istraživanja tvrde da se javne nabavke ne sprovode u skladu sa važećim propisima i da je proces javnih nabavki potpuno netransparentan.

Na sajtu Regulatorne komisije za javne nabavke gde se objavljuju sve javne nabavke na Kosovu podaci se mogu dobiti samo uz prethodnu registraciju i onda su nepotpuni i polovični.

Uprkos postojanju uputstva za tenderske procedure ni na kojim sredstvima informisanja se ne može naći informacija o tome kako se odabira i odlučuje o sastavu komisije za procenu. Podaci o dobitniku tendera se objavljuju na oglasnoj tabli, a ugovori sa dobitnicima tendera su dostupni javnosti jedino na zahtev za pristup informacijama od javnog značaja. Opština Leposavić ne finansira medije zbog ograničenosti budžeta.

Zaključak: Transparentnost tenderske procedure na veoma niskom nivou uprkos postojanju uputstva. Netransparentne donacije i ugovori koje Opština sklapa sa trećim licima.

Preporuke: U nedostatku funkcionalnog zvaničnog opštinskog sajta koristiti medije, objaviti način odabira komisije za procenu tenderske dokumentacije, generalno koristiti medije u svrhu obaveštavanja građana o javnim nabavkama, donacijama i ugovorima.

OCENA 2.0 Nizak

JAVNA PREDUZEĆA I JAVNA ADMINISTRACIJA

Uspostavljeni su kriterijumi za izbor direktora javnih preduzeća i načelnika odeljenja, ali se dokumenta vezana za procedure izbora direktora i načelnika odeljenja nigde ne objavljaju, jedino se na oglasnoj table objavljaju rešenja o imenovanju. Javna preduzeća u opštini Leposavić nemaju svoje vebajtove, tako da se godišnji planovi rada ne objavljaju, kao ni izveštaji o njihovom radu. Ovakve informacije su dostupne jedino uz zahtev za pristup informacijama od javnog značaja. Cenovnik usluga javnih preduzeća je objavljen na oglasnim tablama preduzeća.

Sistematisacija javnih preduzeća, kao i sistematizacija radnih mesta i broj zaposlenih, nisu nigde objavljeni, ali su dostupni uz priložen zahtev za pristup informacijama od javnog značaja. Oгласи за posao se objavljaju na oglasnoj tabli i RTV MIR-u, ali su kriterijumi za izbor komisije za zapošljavanje nepoznati.

Zaključak: Nedovoljna transparentnost pri izboru direktora javnih preduzeća i sistematizaciji radnih mesta.

Preporuke: Objaviti dokumenta vezana za procedure izbora direktora na oglasnoj tabli i u medijima. Sistematisaciju javnih preduzeća i radnih mesta objaviti na oglasnoj tabli skupštine ili na vidnom mestu u zgradji Opštine do pokretanja zvaničnog opštinskog sajta.

INDEKS : 2.4 Neutralan

ODNOS SA CIVILNIM DRUŠTVOM

Po rečima organizacija civilnog društva, opština Leposavić ima prilično dobre odnose sa njima. Međutim, potpisani memorandumi o saradnji sa nevladinim organizacijama nisu objavljeni ni na kojim sredstvima informisanja, ali su uz zahtev za pristup informacijama dostupni na uvid.

Sastanci predstavnika civilnog društva sa lokalnim vlastima, prvenstveno gradonačelnikom i članovima skupštine, se održavaju po potrebi i ne čeka se dugo na sastanak. Međutim, opština Leposavić u momentu pisanja ovog izveštaja nije finansirala aktivnosti civilnog društva iz razloga nepostojanja sredstava za finansiranje NVO sektora. U slučaju da Opština ima zajednički projekat sa organizacijom civilnog društva, s obzirom na to da zvanični sajt opštine Leposavić nije u funkciji, sve informacije vezane za realizaciju projekta se mogu naći na oglasnoj tabli, sajтовima ili stranicama na društvenim mrežama tih NVO-a ili to objavi RTV MIR. Kada su u pitanju sednice Skupštine opštine Leposavić, među prisutnima ima i članova pojedinih NVO-a koji prate skupštinska zasedanja.

Zaključak: Uzimajući u obzir da opština Leposavić nema sredstava za podršku organizacijama civilnog društva, odnos koji ona ima u smislu pružanja svake druge podrške je veoma zadovoljavajući. Postoji prostor za unapređenje transparentnosti rada sa civilnim organizacijama.

Preporuke: Nakon svakog memoranduma o razumevanju ili pisma podrške izaći u medije sa obaveštenjem do konačnog pokretanja sajta, a onda sve informacije objaviti na sajtu.

OCENA 3.6

URBANO PLANIRANJE

S obzirom na to da opština Leposavić nema zvanični funkcionalni sajt, ne postoji mogućnost uvida onlajn. Opština Leposavić takođe nema interaktivnu onlajn mapu. Prostorni planovi i urbanistički planovi nisu objavljeni ni na kakvom sredstvu informisanja. Spisak izdatih građevinskih dozvola nije javno objavljen, kao ni odluke ni objašnjenja o izdavanju građevinskih dozvola. Potvrde su izdate građevinske dozvole u skladu sa urbanističkim planom dostupne su uz zahtev za pristup informacijama od javnog značaja.

Zaključak: Veoma nizak stepen transparentnosti.

Preporuke: Objaviti prostorne i urbanističke planove na medijima i upoznati građanstvo kako doći do njih. Objaviti spisak izdatih građevinskih dozvola kao javni dokument.

INDEKS: 2.0 Nizak

OPŠTINSKA IMOVINA

Opština Leposavić ne poseduje Javni registar o opštinskoj imovini jer, kako smo dobili objašnjenje, Opština je mlada i nema imovinu u svom posedu. Ove se tvrdnje pobijaju od strane organizacija civilnog društva i medija koji tvrde do Opština poseduje zgradu, vozila i osnivač je nekoliko preduzeća. Ne postoji interaktivna mapa sa podacima o imovini u opštinskom vlasništvu, kao ni informacije o korišćenju opštinskog dobra. Po rečima različitih izvora informacija, nije se dešavalo da opštinska imovina postane privatna.

Popis inventara se radi na kraju svake godine i objavljuje na oglasnoj tabli u trajanju od nekoliko dana. Osim toga, lista inventara dostupna je na uvid uz zahtev za pristup informacijama od javnog značaja. Opština Leposavić nema deonice u drugim kompanijama.

Lista vozila i njihove vrednosti nije dostupna javnosti niti objavljena u medijima.

Zaključak: Opštinska imovina nije precizno definisana, a nepostojanje interaktivne mape sa podacima o opštinskom vlasništvu otvara niz pitanja.

Preporuke: Što pre izraditi interaktivnu mapu ili javni registar o opštinskoj imovini i objaviti u medijima. Objaviti listu opštinskih vozila i njihovih vrednosti. Posle kreiranja veb stranice sve podatke učiniti transparentnim.

|OCENA 2.5 Neutralan

ZVEČAN

Indeks transparentnosti opštinskih reformi



GRADONAČELNIK, SKUPŠTINA OPŠTINE, DIREKTORI/NAČELNICI

Opština Zvečan ima zvanični veb-sajt koji, međutim, nije funkcionalan, što za posledicu ima to da mnoge informacije nisu dostupne građanima. Tako se biografije i kontakti (broj telefona i mejl adresa) gradonačelnika i direktora javnih preduzeća i ustanova ne mogu naći ni na kakvom sredstvu informisanja. Vreme kada gradonačelnik sreće građane nije tačno određeno, obično je petkom, ali prostom fizičkom proverom utvrdili smo da se to ne događa svakog petka. Građani opštine Zvečan nisu u prilici da ostvare komunikaciju sa direktorima javnih preduzeća ili ustanova. Preduzeća i ustanove koje postoje u opštini Zvečan ili rade prema srpskom sistemu ili su u procesu integracije. Imovinske liste gradonačelnika i direktora javnih preduzeća/ustanova su objavljene jedino na sajtu Agencije za borbu protiv korupcije.

Postoji funkcionalni sajt e-opština Zvečan, koji se može pratiti na adresi: <http://www.eopstinazvecan.com/>, ali zbog činjenice da je sajt pod administracijom organizacije civilnog društva, ostaje otvoreno pitanje da li je poželjno da se on koristi za objavljivanje informacija legalno izabranih nosilaca lokalnih vlasti?

Kad su u pitanju rad Skupštine i odbornici, spisak odbornika opštine Zvečan postoji jedino na sajtu Centralne izborne komisije (CIK), predlozi za razmatranje na Skupštini i odluke Skupštine se objavljuju na oglasnoj tabli u Opštini u trajanju od nekoliko dana. Iako je građanima omogućeno da prisustvuju sednicama Skupštine, broj onih koji prisustvuju je veoma mali, što zbog neznanja o tom pravu, što zbog neobaveštenosti. Naime, obaveštenja o održavanju sednice

Skupštine, kao i dnevni red, prosleđuju se odbornicima na privatne mejlove i objavljuju se samo na oglasnoj tabli te s toga teško ili uopšte ne dopiru do građana, naročito onih koji žive u ruralnim sredinama. Ako se i objave na sredstvima informisanja, to je onda na sam dan održavanja sednice.

Zaključak: Transparentnost nosioca funkcija u opštini Zvečan je na nivou koji se može tolerisati kao i transparentnost rada direktora i članova skupštine. Komunikacija sa nosiocima vlasti je moguća. Način oglašavanja veoma slabo vidljiv.

Preporuke: Objaviti načine kontaktiranja gradonačelnika, direktora i članova Skupštine. Preporučuje se i češće pojavljivanje u medijima i pružanje informacija kroz medijske nastupe. Savetuje se pravovremeno obaveštavanje o skupštinskim zasedanjima kroz medije kako bi interesenti mogli da prisustvuju.

INDEKS : 2.8 Zadovoljavajući

BUDŽET

Predlog završnog računa za prethodnu godinu je bio predstavljen kao tačka dnevnog reda na sednici Skupštine nakon čega je razmatran; održana je i javna rasprava o budžetu za 2018. godinu uz prisustvo nekih organizacija civilnog društva i zainteresovanih građana. Rebalans budžeta je takođe bio predložen kao tačka dnevnog reda na sednici SO Zvečan, ali se o njima nije mnogo diskutovalo zbog slabog odziva građana, iako je poziv bio javan i pravovremeno upućen. Zbog nefunkcionalnosti zvaničnog sajta opštine Zvečan, budžet, finansijski planovi indirektnih korisnika, informacije o kvartalnom izvršenju budžeta, pozivi za javnu raspravu o budžetu i slične informacije vezane za budžet opštine Zvečan objavljuju se jedino na oglasnoj tabli u Opštini u trajanju od nekoliko dana.

Zaključak: Kako se radi o vrlo popularnom indikatoru stepena transparentnosti je prilično nizak i pored uzimanja u obzir nepostojanje sajta Opštine. Pozitivno se ocenjuje pravovremeno informisanje organizacija civilnog društva o sednicama o budžetu.

Preporuke: Objaviti u medijima finansijske planove indirektnih korisnika i informacije o kvartalnom izvršenju budžeta. Pokrenuti kampanju za povećanje učešća građana na raspravama o budžetu. Arhivirati podatke na način da se mogu odmah podići na sajt jednom kada on bude u funkciji.

INDEKS : 2.8 Zadovoljavajući

SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

Ne postoje objašnjenja ni uputstva kako podneti zahtev za pristup informacijama od javnog značaja. Informacije o podnošenju zahteva za pristup informacijama su dostupne na upit

na šalteru u Opštini. Proverom se stiče utisak da zaposleni na opštinskom šalteru ne znaju dovoljno o svojim obavezama i o pravima građana na pristup informacijama.

Sajt opštine Zvečan nije u funkciji pa samim tim ni nema objavljenih podataka o podnošenju zahteva za pristup informacijama.

Zaključak: Nepripremljenost osoblja na zahteve o slobodnom pristupu informacijama je najveći problem. Postoji mogućnost dobijanja informacija od javnog značaja na upit uz prethodno objašnjenje.

Preporuke: Edukovati osoblje o pravima građana na pristup informacijama od javnog značaja.

INDEKS: 2.6 Zadovoljavajući

JAVNE NABAVKE, DONACIJE I UGOVORI

Zbog nefunkcionalnosti zvaničnog opštinskog sajta, informacije o javnim nabavkama se objavljaju na oglasnoj tabli u zgradji Opštine, u trajanju od nekoliko dana. Isto važi i za podatke o javnim nabavkama u poslednjih 12 meseci. Izvori korišćeni za potrebe ovog istraživanja tvrde da se javne nabavke sprovode u skladu sa važećim propisima.

Na sajtu Regulatorne komisije za javne nabavke gde se objavljaju sve javne nabavke na Kosovu podaci se mogu dobiti samo uz prethodnu registraciju i onda su nepotpuni i polovični.

Iako postoji uputstvo za tenderske procedure i etička načela same procedure ni na kojim sredstvima informisanja se ne može naći informacija o tome kako se odabira i odlučuje o sastavu komisije za procenu. Podaci o dobitniku tendera se objavljaju na oglasnoj tabli, a ugovori sa dobitnicima tendera su dostupni javnosti jedino uz zahtev za pristup informacijama od javnog značaja.

Prema rečima službenika opštine Zvečan, postoji program u kome se poziv za zakup imovine koja je u opštinskom vlasništvu deklariše, ali nije navedeno koji je to program. Takođe, nema objavljenih izveštaja o dodeli imovine u zakup. Kada se radi o finansiranju medija, opština Zvečan ne finansira medije zbog ograničenosti budžeta.

Zaključak: Transparentnost tenderske procedure na veoma niskom nivou uprkos postojanju uputstva. Netransparentne donacije i ugovori koje Opština sklapa sa trećim licima. Pozitivno ocenjeno objavljivanje dobitnika tendera na oglasnoj tabli.

Preporuke: U nedostatku funkcionalnog zvaničnog opštinskog sajta koristiti medije, objaviti način odabira komisije za procenu tenderske dokumentacije, generalno koristiti medije u svrhu obaveštavanja građana o javnim nabavkama, donacijama i ugovorima.

INDEKS 2.5 Neutralan

JAVNA PREDUZEĆA I JAVNA ADMINISTRACIJA

Postoje kriterijumi prema kojima se biraju direktori javnih preduzeća i načelnika odeljenja, ali se dokumenta vezana za procedure izbora direktora i načelnika odeljenja objavljaju jedino na oglasnoj tabli zbog nepostojanja veb sajta. Javna preduzeća u opštini Zvečan nemaju svoje vefsajtove, tako da nema objavljenih godišnjih planova rada, kao ni izveštaja o njihovom radu. Ovakve informacije su dostupne jedino uz zahtev za pristup informacijama od javnog značaja, dok je cenovnik usluga javnih preduzeća objavljen na oglasnoj tabli samih preduzeća.

Sistematisacija javnih preduzeća, kao i sistematisacija radnih mesta i broj zaposlenih, nisu nigde objavljeni, ali su dostupni uz priložen zahtev za pristup informacijama od javnog značaja. Oglasi za posao se objavljaju na oglasnoj tabli i u lokalnim medijima (TV Most, Kontakt plus radio, Radio Mitrovica, KosSev, itd).

Zaključak: *Zadovoljavajuća transparentnost procedura za izbor direktora i načelnika odeljenja u datim uslovima, odnosno u nedostatku zvaničnog opštinskog sajta.*

Preporuke: *Koristiti oglasnu tablu za objavljivanje broja zaposlenih u Opštini i opštinskim službama, kao i sistematisaciju radnih mesta do konačnog uspostavljanja sajta Opštine.*

INDEKS : *2.6 Zadovoljavajući*

ODNOS SA CIVILNIM DRUŠTVOM

Opština Zvečan ima potpisane Memorandume o saradnji sa pojedinim NVO, koji nisu objavljeni ni na kojim sredstvima informisanja, ali su uz zahtev za pristup informacijama dostupni na uvid. Sastanci sa predstavnicima civilnog društva se održavaju po potrebi. Međutim, opština Zvečan nema dovoljno sredstava da finansira NVO sektor, osim u slučaju da Opština i NVO imaju zajednički projekat. U tom slučaju, s obzirom na to da zvanični sajt opštine Zvečan nije u funkciji, sve informacije vezane za realizaciju projekta se mogu naći na oglasnoj tabli, nezvaničnoj Fejsbuk stranici opštine Zvečan, sajтовima ili stranicama na društvenim mrežama tih NVO-a i/ili na sajтовima elektronskih medija (KoSsev, Radio Mitrovica Sever, i dr). Kada su u pitanju sednice Skupštine opštine Zvečan među prisutnima ima i članova nekih NVO koji prate rad Skupštine.

Zaključak: *Zadovoljavajuća transparentnost odnosa sa civilnim društvom u datim okolnostima.*

Preporuke: *Nastaviti transparentni rad na ojačavanju civilnog društva i transparentnu saradnju sa nevladinim sektorom. Podjednako tretirati sve organizacije civilnog društva bez favorizovanja pojedinih.*

INDEKS: *3.2 Dobar*

URBANO PLANIRANJE

S obzirom na to da zvanični sajt opštine Zvečan nije u funkciji, sve informacije vezane za urbanizam – prostorni planovi, urbanistički planovi, spisak izdatih građevinskih dozvola, odluke i objašnjenja o izdavanju građevinskih dozvola, da li su izdate građevinske dozvole u skladu sa urbanističkim planom i ostalo, dostupne su uz zahtev za pristup informacijama od javnog značaja, a u nekim slučajevima budu nakratko objavljenje na oglasnoj tabli u Opštini. Vredi napomenuti da je dobijanje informacija, što se tiče urbanizma, veoma lako.

Prema rečima opštinskog službenika, interaktivna mapa opštine Zvečan je u pripremi, a takođe, Opština ima i plan zaštite životne sredine, koji, međutim, nije nigde objavljen. Procedura izbora organizacije za izradu *Lokalnog ekološkog akcionog plana* nije bila transparentna prema izvorima iz nevladinog sektora i izvora iz medija.

Zaključak: Prilično niska stopa transparentnosti kada se radi o objavljinju urbanističkih planova i načinu odlučivanja o izdavanju građevinskih dozvola.

Preporuke: Olakšati procedure za uvid u urbanističke planove, objaviti plan zaštite životne sredine na društvenim medijima.

INDEKS: 2.8 Zadovoljavajući

OPŠTINSKA IMOVINA

„Javni registar o opštinskoj imovini ne postoji jer je opština Zvečan, koja funkcioniše po zakonima i sistemu Kosova, mlada i nema imovinu u svom posedu”, tvrde predstavnici Opštine. Stoga, ne postoji interaktivna mapa sa podacima o imovini u opštinskom vlasništvu, kao ni informacije o korišćenju opštinskog dobra. Prostom proverom ustanovljeno je da u prostorijama Opštine funkcioniše MTS banka!

Prema tvrdnjama većine izvora ni ranije se nije dešavalo da opštinska imovina postane privatna.

Na kraju svake godine se radi popis inventara, koji se onda objavljuje na oglasnoj tabli u trajanju od nekoliko dana. Osim toga, lista inventara dostupna je na uvid uz zahtev za pristup informacijama od javnog značaja. Opština Zvečan nema deonice u drugim kompanijama.

Liste vozila i njihovih vrednosti nisu objavljene.

Zaključak: Stiče se utisak da opštinska imovina nije precizno definisana, a nepostojanje interaktivne mape sa podacima o opštinskom vlasništvu otvara niz pitanja.

Preporuke: Izraditi interaktivnu mapu ili javni registar o opštinskoj imovini i objaviti ih. Napraviti listu opštinskih vozila i njihovih vrednosti i objaviti.

INDEKS : 2.2 Neutralan